

Kannanotto eduskuntaryhmille

AIVOSAIRAUDET – PANOSTUSTA KANSANSAIRAUKSIEN TUTKIMUKSEEN

Aivosairautta sairastavia ihmisiä on noin kolmannes väestöstä kautta koko eliniän. Aivosairaudet ovat merkittävä kehittyvien aivojen ongelma ja siten myös keskeinen syrjäytymisen riskitekijä. Aivosairauksien merkitys lisääntyy aikapommin lailla väestön ikääntyessä. Aivojen sairauksia – psykiatrisia ja neurologisia – tunnetaan yli 100. Samalla henkilöllä voi olla myös yhtäaikaaisesti useampia aivosairauksia toistensa liitännäissairauksina, jolloin sairauksien aiheuttama taakka usein moninkertaistuu.

Aivosairaudet aiheuttavat merkittävää toimintakyvyn haittaa. Aivosairaudet aiheuttavat motoriikan, tiedonkäsittelyn, käytöksen tai vireystilan häiriöitä. Aivosairaudet ilmenevät myös masennuksena tai muina psyykkisinä oireina. Monet aivosairauksia sairastavista joutuvat tukeutumaan joko osittain tai kokonaan lähimmäisten ja ammattilaisten avun ja hoidon varaan. Aivosairauteen liittyy pelkoa ja häpeää, mikä vaikeuttaa aivosairauksia sairastavien arkipäiväistä elämää ja pyrkimyksiä selviytyä omaehtoisesti. Lähiympäristön ja koko yhteiskuntamme suhtautumisella sairastavaan on suuri merkitys sairauden kanssa elämiselle.

Aivosairauksien aiheuttamat kustannukset ovat mittava kansantaloudellinen haaste. Euroopassa kulut arvioidaan vuositasolla 800 miljardiksi euroksi, kun vastaavasti sydän- ja verisuonisairauksien sekä syöpäsairauksien kustannukset kummatkin noin 200 miljardia euroa vuodessa (European Brain Council).

Aivoalojen tutkimus on aliresursoitua. EU:n panostus terveysalan tutkimukseen on vähäiset 10 % koko EU:n tutkimukseen budjetoimasta rahoituksesta (6/53 miljardia €). Vertauksen vuoksi todettakoon, että USA:ssa, Kansallinen terveysinstituutti (NIH) investoi alan tutkimukseen keskimäärin 3,5 kertaa enemmän kuin EU (31 miljardia \$ = 21 miljardia €). Tämä on silmiinpistävä epäkohta ajatellen sairauksien aiheuttamia vaikutuksia suhteessa EU:n terveysinvestointeihin. Myös kliiniseen lääketieteelliseen tutkimukseen käytetty erityisvaltionosuus Suomessa on nykyisin 60 % vähemmän kuin 15 vuotta sitten.

Aivojen tieteellinen tutkimus, alan ammattihenkilöstö ja myös alalla toimivat kansalaisjärjestöt ovat tuottaneet ratkaisumalleja ja havainnollistaneet, miten oikea-aikaiset interventiot parantavat hoitotuloksia aivosairaiden ihmisten hoidossa vähentäen samalla kokonaiskuluja. Onnistuminen biolääketieteellisessä tutkimuksessa vaatii pitkän aikavälin investointeja ja kestäviä rakenteita. Arvioiden mukaan 3/4 lääketieteelliseen tutkimukseen tehdyistä investoinneista palautuu takaisin ja tuottaa laajemminkin lisäarvoa talouteen. Kertaantuva taloushyöty syntyy sekä terveemmän väestön panoksina että terveydenhuollon aikaansaamana hyvinvointina.

Aivosairauksia sairastavien ihmisten hoidon järjestäminen ja kehittäminen tulee nähdä suomalaisten ansaitseman terveydenhoidon entistä keskeisempänä kiintopisteenä. Suomen Aivot ry painottaa, että paras keino edistää aivosairaiden ihmisten hoidon ja kuntoutuksen kehittämistä, on lisätä resursseja niihin kohdistuviin tutkimus- ja kehityshankkeisiin.

Helsingissä 10.4.2013

Suomen Aivot ry

Reetta Kälviäinen
puheenjohtaja

Jyrki Korkeila
varapuheenjohtaja